

Terugblik Netwerkbijeenkomst "Ruimte voor Recreatief Fietsen" 30 juni

Op dinsdag 30 juni werd in Amersfoort op gezamenlijk initiatief van Tour de Force en Fietsplatform de Netwerkbijeenkomst "Ruimte voor Recreatief Fietsen" gehouden. Tijdens de gezamenlijke aftrap van het netwerkevent gaven de twee netwerkorganisaties een overzicht van hun focusactiviteiten en de belangrijkste ontwikkelingen. Waar Tour de Force zich inzet voor meer, betere en veiligere fietsbeleid in algemene zin in Nederland, richt Fietsplatform zich specifiek op het versterken van recreatief fietsen, routes, kennis en beleving. Juist de verbinding tussen deze twee werelden vormde de rode draad van de middag. Vanuit de gedeelde ambitie om meer mensen vaker te laten fietsen, verkenden deelnemers hoe utilitair en recreatief fietsen elkaar kunnen versterken. Door kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en nieuwe verbindingen te leggen, werd gezamenlijk vooruitgekeken naar de kansen voor de fiets in aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen van 2027.

Plenaire discussie

Veiliger maken van Fietspaden

Naar aanleiding van een vraag van Rita Braam (Gastvrije Randmeren) over het veiliger maken van fietspaden, benadrukte Eric Nijland (Fietsplatform) dat er geen uniforme oplossing is. Elke omgeving vraagt om een eigen aanpak. Smalle fietspaden en zandwegen dragen in gebieden als de Achterhoek juist bij aan de beleving en kwaliteit van het landschap. De focus ligt daarom niet op het standaard verbreden van paden, maar op het aanpakken van locaties waar knelpunten ontstaan. Daarbij werd gewezen op het belang van goed verwachtingsmanagement richting fietsers en op aandacht voor drukke hotspots, gevaarlijke bermovergangen en scherpe randen langs fietspaden.

Onderzoek naar verschillende typen fietsers

Martijn te Lintelo (Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen) vroeg of er kennis beschikbaar is over de verschillende typen (recreatieve) fietsers. Monica Wagenaar (onderzoeker bij Fietsplatform) lichtte toe dat in het Fietsplatform onderzoek onderscheid wordt gemaakt naar het type fiets dat wordt gebruikt, zoals e-bikes, reguliere fietsen en sportieve fietsen. Er wordt hier niet gekeken naar specifieke profielen of categorieën fietsers. Het onderzoek biedt wel waardevolle inzichten in gebruikspatronen en behoeften van verschillende groepen fietsgebruikers.

Commerciële functies langs LF-routes

Vanuit de zal kwam ook nog de suggestie om commerciële functies op te nemen in de LF-bewegwijzering. Eric Nijland lichtte toe dat LF-routes in de eerste plaats een publieke voorziening zijn. Het uitgangspunt

is het aanbieden van aantrekkelijke en kwalitatieve fietsroutes, niet het actief stimuleren van commerciële stops onderweg. Wel heeft Fietsplatform het label Fietsers Welkom! voor fietsvriendelijke horeca, campings en logies en zijn er vergelijkbare provinciale programma's, die ondernemers ondersteunen bij het beter faciliteren van recreatieve fietsers.

Interessante pitches

Veerponten: onmisbare schakels

Janique Huijbregts (ANWB) benadrukte dat veel van de circa 340 Nederlandse veerponten onder druk staan door stijgende kosten en teruglopende inkomsten. Ondanks behaalde successen, zoals het behoud van enkele veerdiensten en tijdelijke financiële steun, ontbreekt nog een structurele landelijke oplossing. Veerponten zijn volgens de ANWB cruciale schakels in recreatieve en dagelijkse mobiliteitsnetwerken, waarvoor een gezamenlijke lobby en structurele financiering noodzakelijk zijn.

Geleiden en spreiden van fietsers: Casus Ede

Saskia de Heij liet zien hoe de gemeente Ede werkt aan een veiliger, aantrekkelijker en beter gespreid fietsnetwerk. Dit tegen de achtergrond van de grote woningbouwopgaven in deze gemeente en de grote uitdagingen wat betreft de belasting van de natuur. En dus de uitdaging om de beschikbare ruimte slim te benutten. Daarbij worden mobiliteit, recreatie, natuur en landbouw nadrukkelijk met elkaar verbonden. Specifiek wordt daarom ingezet op nieuwe verbindingen en verbeteringen van routes in het buitengebied, om zo het natuurgebied te ontlasten. Het gaat om aanpassingen in het routenetwerk en de onderliggende infrastructuur (ontbrekende schakels, veiliger paden en wegen). Vanuit de zaal werd ook gewezen op kansen voor agritoerisme, waarbij recreatie kan bijdragen aan zowel een aantrekkelijk landschap als extra verdienvermogen voor agrariërs.

Landelijke mountainbikepas

Emma Brandsen (NTFU) presenteerde de verkenning naar een landelijke mountainbikepas als middel om structurele financiering voor onderhoud en ontwikkeling van mountainbikeroutes te realiseren. De opbrengsten zouden onder meer kunnen worden ingezet voor routebeheer, onderzoek en ondersteuning van terreineigenaren. Tegelijkertijd wordt gekeken naar een toegankelijk systeem met bijvoorbeeld jeugd-, dag- en introduceepass.

Fietsrouteaanbod in ontwikkeling

Jeroen van Noort (Routebureau Utrecht) deelde de ervaringen met de vernieuwing van het Utrechtse fietsknooppuntennetwerk, waarbij recreatieve en utilitaire belangen succesvol zijn gecombineerd. Opvallend is de sterke vermindering van bewegwijzering, wat leidt tot lagere beheerkosten en een rustiger straatbeeld zonder merkbare nadelen voor gebruikers. De opgedane kennis biedt waardevolle inzichten voor andere provincies die hun netwerk willen vernieuwen.

Economische waarde van fietstoerisme

Tijn Voerman (Decisio) presenteerde de eerste uitkomsten van onderzoek dat zij in opdracht van RVO uit hebben gevoerd. Het blijkt dat fietstoerisme jaarlijks circa € 3,6 miljard aan economische waarde oplevert

voor Nederland. Buitenlandse bezoekers waarderen vooral de veiligheid van de fietsinfrastructuur, de afwisseling van het landschap en de korte afstanden tussen bestemmingen. Verdere groei ligt volgens het onderzoek in een doelgroepgerichte aanpak, aantrekkelijke themaroutes en betere voorzieningen voor fietsers, zoals laadpunten en openbare toiletten. Vanuit de zaal werd opgemerkt dat het wenselijk is ook de maatschappelijke baten te kwantificeren.

Interactieve werksessie levert input voor de Provinciale Staten verkiezingen

Tijdens de door de ANWB georganiseerde werksessie gingen de deelnemers met elkaar in gesprek over de vraag: **hoe zetten we de fiets nadrukkelijker op de kaart richting de Provinciale Statenverkiezingen?** Per MIRT landsdeel zijn er verschillende verbeterpunten, kansen en mogelijke boodschappen voor de provinciale statenleden verkend. Hoewel de accenten per regio verschillen, kwam een aantal gezamenlijke thema's duidelijk naar voren: verkeersveiligheid, kwalitatief goede fietsinfrastructuur, sterke verbindingen tussen stad en platteland en het beter zichtbaar maken van de maatschappelijke waarde van de fiets.

Groningen, Friesland en Drenthe (onder leiding van Kees Terwisscha van Scheltinga)

Verbeter de verkeersveiligheid voor fietsers, met name op provinciale wegen en landelijke routes. Investeer in veilige fietspaden, betere verlichting, conflictvrije kruisingen en voldoende ruimte voor fietsers, zodat fietsen aantrekkelijker en veiliger wordt. Investeer structureel in de kwaliteit en het onderhoud van het fietsnetwerk. Pak knelpunten aan, verbeter de kwaliteit van bestaande routes en zorg voor een toekomstbestendige infrastructuur die recreatieve en dagelijkse fietsstromen goed ondersteunt. Specifiek moet er aandacht besteed worden aan fietsinfra-structuur binnen nieuwe economische programma's rond aardbevingsgelden (Groningen).

Belangrijke thema's

- Vernieuwing fietsknooppuntennetwerk.
- Aandacht voor fietsinfrastructuur binnen nieuwe economische programma's rond aardbevingsgelden.
- Provinciaal fonds voor achterstallig onderhoud.
- Verbetering van bermen, landwegen, toiletten en rustpunten.
- Fietsen nadrukkelijker positioneren.
- Veilige en comfortabele fietspaden.
- Uitrol van doorfietsroutes.
- Toegankelijke recreatieve routes.

Noord-Holland en Flevoland (onder leiding van Jasper Klarenbeek)

Investeer gericht in recreatieve fietsinfrastructuur als drager van toerisme en bereikbaarheid. Zorg dat je de basis op orde hebt door voldoende onderzoek te doen. Zorg dat je gelijke ambities hebt en maakt helder waar zich nog kennislagunes voordoen. Ontwikkel een gedeeld overzicht van gewenste kwaliteitsniveaus, gebruiksintensiteit en noodzakelijke verbeteringen, zodat investeringen beter onder-bouwd kunnen worden. Versterk de provinciale regierol op beheer, financiering en samenwerking. Maak duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is (provincie, gemeenten, terreinbeheerders e.d.)

Belangrijke thema's

- Beschouw recreatief en utilitair fietsen als één netwerk.
- Investeer niet alleen in nieuwe routes, maar ook in beheer en onderhoud.

Gelderland en Overijssel (onder leiding van Jeanette van 't Zelfde)

Verbeter de fietsveiligheid op het platteland en versterk de verbindingen tussen stad en land. Richt investeringen op veilige, aantrekkelijke en directe fietsroutes die inwoners een volwaardig alternatief bieden voor korte en middellange autoritten. Zet in op bewustwording, aantrekkelijke voorzieningen en zichtbare voordelen voor inwoners, zodat de fiets een vanzelfsprekende keuze wordt in het dagelijks verkeer.

Belangrijke thema's:

- Meer fietsveiligheid in het buitengebied.
- Betere verbindingen tussen stad en land.
- Versterking van recreatieve verbindingen.
- Gedeputeerden actief betrekken bij praktijkervaringen.

Zuid-Holland, Utrecht en Zeeland (onder leiding van Jonathan Weegink)

Presenteer fietsen als onderdeel van een gezonde leefomgeving en leefstijl. Pak ontbrekende schakels aan, verbeter de kwaliteit van fietspaden en fietsoversteken en beperk de barrièrewerking van infrastructuur zoals wegen, spoorlijnen, bruggen en viaducten. Leg de link met de vitaliteit van het platteland, spreid je (fiets)tourisme en benadruk de vrijetijdsbesteding van de eigen inwoners. Zorg voor een integrale aanpak van beheer en doorontwikkeling van routenetwerken, benut routebureaus als instrument en gebruik netwerksturing om recreatieve drukte beter te verdelen. Maak inzichtelijk dat fietsstimulering kan helpen om autoknelpunten te verlichten.

Belangrijke thema's

- Versnipperd beheer van knooppuntennetwerken.
- Fiets als middel voor gezondheid en leefbaarheid.
- Verminderen van barrières zoals:
  - Drukke wegen
  - Rivierovergangen
  - Overgangen tussen stad, dorp en buitengebied.

Noord-Brabant en Limburg (onder leiding van Janique Huijbregts)

Benadruk de maatschappelijke meerwaarde van de fiets. Positioneer fietsen nadrukkelijk als oplossing voor grote opgaven op het gebied van de woningbouwopgave, waar weer een relatie gezocht kan worden met het realiseren van extra routes. Koppel mobiliteit sterk aan recreatie en zet in op comfortabele, veilige en groene fietsverbindingen. tussen wonen, werken en recreëren, zodat de fiets voor meer verplaatsingen een vanzelfsprekende keuze wordt. Ontwikkel niet alleen voor recreanten, maar ook vooral voor je eigen inwoners.

Belangrijke thema's

- Meer synergie tussen recreatie en mobiliteit
- Toekomstbestendige financiering van recreatief fietsen.
- Spreiding van bezoekers.
- Balans tussen verschillende recreatiegebieden.
- Meer focus op de eigen inwoners.

Afronding

Met een inspirerend programma vol praktijkvoorbeelden, onderzoeken, pitches en regionale werksessies kijken we terug op een geslaagde netwerkbijeenkomst. De middag liet zien hoeveel kansen er liggen om recreatief en utilitair fietsen sterker met elkaar te verbinden en hoe de fiets kan bijdragen aan opgaven rondom bereikbaarheid, gezondheid, leefbaarheid en recreatie. De opgehaalde inzichten nemen we mee in het vervolg van de gesprekken richting de Provinciale Statenverkiezingen van 2027.

Vanuit Tour de Force werd ook nog vooruitgekeken naar het volgende netwerkmoment: het Tour de Force Netwerkevent XL op 10 september. Het Netwerkevent XL staat in het teken van de koers van Tour de Force richting 2027 én daarna. We gaan samen aan de slag en kijken hoe we elkaar kunnen helpen en versterken. Waar liggen de ambities, wat is er nodig en hoe zetten we dit om in concrete acties en plannen? De focus ligt daarbij vooral op het versterken van de uitvoeringskracht. Voor dit event worden ook marktpartijen uitgenodigd, om aan te geven waar zij tegenaan lopen in het realiseren van fietsprojecten.

Heb je naar aanleiding van deze terugblik vragen of wil je verder praten over één van de genoemde onderwerpen? Neem dan gerust contact op met **Eric Nijland** (Fietsplatform) of **Ronald de Haas** (Tour de Force). Zij helpen je graag verder.

Wil je in het vervolg altijd bij (een van) onze netwerkevents aanwezig zijn, maar krijg je niet altijd de uitnodiging? Vul dan via de onderstaande link je email adres in

[Aanmelden voor de Tour de Force Evenementenverzendinglijst - Formulier invullen](#)